

2000-07-11

0702-0034843

2000-04-12

N2000/2435/TP

Näringsdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Delbetänkande av Fartygssäkerhetsutredningen: Införlivande av vissa direktiv om fartygssäkerhet (SOU 2000:16)

Sammanfattning

Sjöfartsverket tillstyrker de föreslagna ändringarna i fartygssäkerhetslagen (1988:49) och lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg, i de därtill hörande förordningarna samt i förordningen (1990:717) om undersökning av olyckor. Sjöfartsverket har emellertid vissa kommentarer och förslag till tillägg, som framgår nedan.

8.3 Genomförande av vissa artiklar i direktivet 95/21/EG (hamnstatskontroll)

Sjöfartsverket har i skrivelse 1997-10-20 till Kommunikationsdepartementet påtalat innehållet i artikel 11 punkt 4. Sjöfartsverket har inte samma uppfattning som utredningsmannen om innebörden av denna artikel. Den ställer enligt verkets uppfattning ett större krav på en medlemsstat än att enbart – i den i artikeln nämnda situationen och den situation som nämns i artikel 9a punkt 3 - förbjuda ett fartyg att anlöpa varje svensk hamn. Enligt verkets uppfattning ligger i orden ”vidta åtgärder för att säkerställa att sådana fartyg vägras tillträde till varje hamn inom gemenskapen” att fartygssäkerhets- och föroreningslagarna måste ge verket möjlighet att förbjuda svenska hamnar att ta emot fartyg beträffande vilka sjöfartsinspektionen eller dess systemmyndigheter inom unionen fattat beslut enligt artikel 11 punkt 4. En föreskrift om detta saknas i betänkandets författningsförslag.

Enligt artiklarna 9a (punkt 3) och 11.4 skall, som nämnts ovan, ett fartyg som avses i dessa artiklar vägras tillträde till hamnar inom gemenskapen.

Datum
2000-07-11

Vår beteckning
0702-0034843

Artiklarna genomförs i svensk rätt genom att en ny paragraf, 1a §, införs i 11 kap. fartygssäkerhetslagen. Här bör, om detta kan anses överensstämma med direktivet, infogas att paragrafen bara gäller *utländska* fartyg. Det är enligt Sjöfartsverkets mening inte lämpligt att ett sådant förbud skall gälla för svenska fartyg. Ett svenskt fartyg som "smiter" vill verket gärna kunna få in i närmaste svenska hamn.

Samma resonemang gäller för motsvarande ändring (7 kap. 6b §) i föroreningslagen.

9.2 Tillsyn av ro-ro passagerarfartyg och höghastighetspassagerarfartyg i reguljär trafik (direktiv 1999/35/EG)

I anslutning till Sjöfartsverkets arbete med att utforma de kompletterande föreskrifterna för direktivets genomförande har verket funnit att tillämpningsområdet för den svenska lagstiftningen bör utökas till att omfatta även fartområde B. Om bestämmelserna bara skall gälla för inrikes trafik i fartområde A skulle de fartyg som trafikerar Gotland från fastlandet omfattas, medan fartyg som går från Öland till Gotland skulle hamna utanför det nya tillsynssystemet. Verket föreslår därför att fartområde B införs i 10 kap. 9a § andra stycket fartygssäkerhetslagen, förslagsvis genom att orden "eller B" läggs till efter fartområde A i näst sista meningen detta stycke.

Vidare ifrågasätter Sjöfartsverket om inte även den tidsfrist - en månad - som anges i direktivets artikel 6.2 bör tas in i fartygssäkerhetslagen. Verket föreslår att ett andra stycke läggs till i 10 kap. 9c §. Detta stycke föreslås kunna ha följande lydelse (föreslagen text i kursiverad stil).

9c § Fartyg som avses i 9a § skall.....inte är obehövligt.

En inledande särskild besiktning enligt första stycket 1 skall ske senast inom en månad från det tillsynsmyndigheten har mottagit det underlag som behövs för genomförandet av de inledande kontrollerna enligt 9b §.

9.3 Hindrande av användning

I direktivets artikel 10.4 föreskrivs att ett beslut om att hindra ett fartygs användning skall fattas inom en månad efter den inledande särskilda besiktningen om det gäller ett fartyg som ännu inte har satts i trafik. Detta är enligt Sjöfartsverkets bedömning en bestämmelse som närmast bör höra hemma i fartygssäkerhetslagen. Den skulle lämpligen kunna föras in som ett andra stycke i 11 kap. 2 § fartygssäkerhetslagen. Paragrafen föreslås därefter ha följande lydelse (föreslagen text i kursiverad stil).

2 § Ett beslut enligt.....som regeringen föreskriver.

I de fall beslutet gäller ett fartyg som ännu inte har satts i trafik, skall

Datum
2000-07-11

Vår beteckning
0702-0034843

det meddelas inom en månad efter det att den inledande särskilda besiktningen enligt 10 kap. 9c § punkt 1 har ägt rum.

Beslutet skall innehålla.....vidtas för rättelse.

10. Utredning av olyckor

Sjöfartsverket delar utredningens uppfattning att direktivet i huvudsak kan anses genomfört genom den lagstiftning - lagen och förordningen om undersökning av olyckor - som Sverige redan har på detta område.

Dock gör verket följande reflektioner.

Den enda ändring i gällande lagstiftning som föreslås, nämligen att man i förordningens 8 § andra stycket ersätter nuvarande referens till IMO:s resolution A.637(16) med referens till resolution A.849(20) är logisk och bra. Med hänsyn emellertid till vad som sägs i direktivets artikel 12 och till att man härigenom ersätter "riktlinjer" med en "kod för utredning av sjöolyckor" bör kanske övervägas om ordet "beakta" inte borde bytas ut mot något som mera tydligt anger att koden skall tillämpas.

I direktivets artikel 12.3 föreskrivs vilken stat som skall "sätta i gång" utredningen av en sjöolycka. Sjöfartsverket ifrågasätter om den svenska lagen i sin nuvarande lydelse kan anses ge utrymme för ett svenskt agerande i enlighet med vad som sägs under denna punkt.

Direktivets artikel 12.5 föreskriver bl.a. att en utredningsrapport skall delges kommissionen. Detta anser utredningen (sid. 100) vara genomfört genom förordningens 15 §, som föreskriver att en kopia av rapporten även skall sändas till Europeiska gemenskapens kommission. I paragrafen hänvisas emellertid endast till 8 § första stycket, som rör luftfarten. För att göra paragrafen tillämplig även vid sjöolyckor bör "första stycket" strykas, så att hänvisning görs till hela 8 §.

Detta ärende har beslutats av stf generaldirektören Åke Andersson. Sjösäkerhetsdirektören Johan Franson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningsdirektören Roger Sundström deltagit.

Åke Andersson

Johan Franson

Datum
2000-07-11

Vår beteckning
0702-0034843

Kopia
Styrelsen
VL
Cheferna vid I